

Az Arany János Tehetséggondozó Program az Egri Szilágyi Erzsébet Gimnázium és Kollégiumban

I. A Program megvalósításának főbb tartalmi-formai elemei az intézményben

A Program célja: a hátrányos helyzetű tehetséges diákoknak esélyt adni az egyetemi, főiskolai továbbtanulásra.

A tehetség fogalma, összetevői

A tehetséget leíró teóriákból sokféle látott napvilágot, ma legáltalánosabban a Renzulli-féle az elfogadott. Ez a modell négy összetevőjét emeli ki a tehetségnek:

Az **átlag feletti képességek** közé tartozik például a magas szintű elvont gondolkodás, fejlett anyanyelvi képességek, jó memória, hatékony információfeldolgozási stratégiák stb. Ezek szerepe természetesen más és más az egyes speciális tehetség-területeken.

A **speciális képességek** adják meg a jellegzetességét a tehetségnek. Ezekből sokféle van, a Gardner-féle csoportosítás általánosan elfogadott. E szerint hétféle speciális képességcsoport különíthető el: nyelvi, zenei, matematikai-logikai, vizuális-téri, testi-mozgásos, szociális-interperszonális, intraperszonális. Ezek a speciális tehetségfejlesztéshez kiindulási alapként szolgálnak.

A **kreativitás** is több elemből épül fel: originalitás, flexibilitás, fluencia, problémaérzékenység stb. Ez az összetevő is meghatározó a tehetség funkcionálásában, hiszen a tehetségre egyebek között éppen az jellemző, hogy problémahelyzetekben új megoldásokat talál, s ez kreatív képességek nélkül elképzelhetetlen.

A **feladat iránti elkötelezettség** olyan személyiségtényezőket foglal magába, amelyek a magas szintű teljesítményhez az energiát biztosítják: érdeklődés, versenyszellem, kitartás, emocionális stabilitás stb. A képességek bármilyen magas szintre is fejlődnek, e háttértényezők fejlettsége nélkül nincs magas szintű teljesítmény.

A Program felépítése, óratervek

Az oktatási és nevelési folyamat öt évfolyamra terjed ki. A Program ideje alatt a tanulók számára kollégiumi jogviszony létesítése kötelező.

A 9.AJTP évfolyam a hátránykompenzációt, az általános iskolai ismeretek azonos szintre hozását, emellett az intenzív nyelvi, informatikai, anyanyelvi képzést, valamint a tanulásmódszertani és kommunikációs tudás bővítését, az önismeret és személyiség fejlesztését szolgálja.

A 9-12. évfolyamokon az adott iskola pedagógiai programjának megfelelő négy évfolyamos középiskolai képzés folyik, ami kiegészül az úgynevezett Arany János-blokk speciális nevelési és oktatási feladataival. A Program a 12. évfolyam végén érettségi vizsgával zárul.

A 9-12. évfolyamok tantárgyai és heti óraszámai 2020-tól AJTP					
Heti óraszám/évfolyam	9/AJTP	9.	10.	11.	12.
Magyar nyelv és irodalom	4	3	5	4	4
Matematika	4	4	3	3	3
Történelem		2	2	3	3
Állampolgári ismeretek					1
Természettudomány				2	
Kémia		2	1		
Fizika		2	3		
Biológia		2	3		
Földrajz		2	1		
Első élő idegen nyelv	7	5	5	3	3
Második idegen nyelv		2	2	4	4
Művészetek				1	
Ének-zene		1	1		
Vizuális kultúra		1	1		
Mozgóképkultúra és médiaismeret					1
Digitális kultúra	5	2	1	2	
Testnevelés	5	5	5	5	5
Kötött célú órakeret				2	4
Komplex humán ismeretek	2				
Természettudományos alapismeretek	2				
Osztályfőnöki	1	1	1	1	1
Kötelező alapóraszám	30	34	34	30	29
Összes tervezett óraszám	30	34	34	30	29
Szabadon tervezhető órakeret				4	5
Maximális órakeret	30	34	34	34	34
Önismeret: kollégium	2	2	2	2	2
Tanulásmódszertan: kollégium	2	2	2	2	2

Testnevelés: 1 óra közös tantermi óra, 2 óra úszás csoportbontásban, (2 óra néptánc, AJTP-keret)

Az AJTP által biztosított lehetőségek és kötelezettségek, valamint azok teljesítése

9. AJTP évfolyam

- Úszástanulás
- Az ECDL bizonyítvány megszerzése

9. évfolyam

- Felkészülés a nyelvvizsgára
- Síelés tanulása

10. évfolyam

- Nyelvvizsga letétele

11. évfolyam

- Jogosítvány megszerzése
- Fakultáció a továbbtanulásra való felkészülés érdekében

12. évfolyam

- Fakultáció a továbbtanulásra való felkészülés érdekében

A Program kulturális, művelődési, szociális hátrányok megszüntetését szolgáló elemeket is tartalmaz. Ezek közül az egyik legfontosabb az **„Arany hétvégék”** rendszere, amelyek lényege, hogy a tanulók a tanév során minden hónapban egy hétvégén a kollégiumban maradnak és előre tervezett programokon vesznek részt. Az időtartamuk félévente egy-egy alkalommal péntek-szombat-vasárnap /-osztályszintű tanulmányi kirándulás/, egyébként péntek-szombat – ekkor a szombati programok után a tanulók hazautaznak. A hétvégék a 10. és a 11. évfolyamon kiegészülnek a nyári szünetben szervezett 5-7 napos tanulmányutakkal a Felvidékre és Erdélybe. A hétvégék, tanulmányutak szervezéséért, lebonyolításáért az osztályfőnök és a csoportvezetők a felelősek.

A hétvégék, tanulmányutak alapvető szervező elvei a következők: 9.AJTP évfolyamon „ismerd meg közvetlen környezetet”, később „ismerd meg a régiót, majd Magyarországot”. A 10-11. évfolyamokon a környező országok elsősorban magyar kulturális és történelmi értékeket hordozó területeinek a megismertetése a fő cél.

Ezekén túl a program keretében szervezünk olyan **tanulmányutakat** is, amelyek a távolabbi európai kultúrák, emberek megismerését, valamint a nyelvgyakorlást célozzák. (Ilyenek pl.: az angliai, spanyol... utak, melyek megszervezése a mindenkori anyagi lehetőségek függvénye.) Az ezeken való részvételre az osztályfőnök és a csoportvezető nevelőtanár tesz javaslatot a tanuló tanulmányi eredményeit, versenyeredményeit, nyelvvizsgáját, magatartását, közösségi munkáját figyelembe véve.

A tanulók - érdeklődésük, tehetségük szerint - részt vesznek **az AJTP országos rendezvényein** /táborok, versenyek, találkozók, pályázatok/.

II. A Program tanulóra vonatkozó sajátos szabályok intézményünkben

A/ Étkezési és egyéb támogatások

1. A tanulók kollégiumi étkezését a Program finanszírozza.
2. Félévente a tanulók tanulmányi és szociális támogatásra pályázhatnak. A pályázatokat az osztályfőnök, nevelőtanár, esetleg szaktanár véleményét mérlegelve az igazgató és a programkoordinátor bírálja el.
3. A különösen nehéz helyzetbe kerülő tanulók *egyéni kérelmet* adhatnak be szociális támogatásra. Konkrét kéréseket (pl. buszbérlet) támogatunk, egyedi, rendkívüli esetekben. A kérelmeket az

osztályfőnök, nevelőtanár, esetleg szaktanár véleményét mérlegelve az igazgató és a programkoordinátor bírálja el.

4. A 9.AJTP évfolyamosokat az anyagi lehetőségek függvényében a tanév elején tanszercsomaggal támogatjuk.

B/ Az AJTP-ben tanuló diákok felelőssége:

Az oktatási törvény és végrehajtási rendelete az általános felelősségeket rögzíti, amelyek minden tanulóra, így az AJTP-s diákokra is vonatkoznak

A fentiekben felüli felelősségek és kötelezettségek:

1. A diák távolléte idejére nevelőtanáránál köteles lemondani (leadni) az ékezési jegyét.
2. Az Arany-hétvégéken, az osztályszintű tanulmányi kirándulásokon, tanulmányutakon a részvétel kötelező, azok költségeit a Program teljes egészében fizeti. Indokolt esetben a szülő egy héttel, külföldi utak esetében két héttel a program kezdete előtt írásban elkérheti gyermekét az osztályfőnöktől. A hirtelen megbetegedést, egyéb előre nem látható esemény miatti távollétet azonnal közölni kell az osztályfőnökkel, és utólag természetesen írásban igazolni.
Az AJTP-hétvégéken, osztályszintű tanulmányi kirándulásokon és tanulmányutakon a tanulók részvétele kötelező. A tanuló félévente legfeljebb egy alkalommal hiányozhat, természetesen ezt is időben, előre a szülő jelzi az osztályfőnöknek. **Amennyiben a tanuló egy félévben egynél több alkalommal hiányzik, a következő félévben tanulmányi, szociális támogatásban (beleértve a bérlettámogatást is) nem részesülhet.**
3. A Házirend az AJTP hétvégéken, kirándulásokon, tanulmányutakon és általában minden AJTP-programon érvényes. Amennyiben a diák nem tartja be a Házirend valamely pontját, illetve a kísérő pedagógusok által aktuálisan megfogalmazott szabályokat, és emiatt baleset, kár keletkezik, az anyagi és erkölcsi felelősséget neki, illetve a szülőnek viselnie kell.
4. Vizsgákról (gépjármű-, nyelvvizsga, ECDL stb.) önhibából való távolmaradás esetén a tanuló a továbbiakban a Program semmiféle anyagi támogatására nem jogosult.

C/ Az ECDL bizonyítvány megszerzésének szabályai:

Az ECDL vizsga moduljaiból a tanulók 9.AJTP-ben és 9. évfolyamon vizsgáznak. Az intézmény minden modul vizsgadíját 100%-ban egyszer fizeti, sikertelen vizsga esetén a második vizsga díjának csak a felét, amennyiben azt a szaktanár indokoltnak tartja. A 3. vizsgától kezdődően a díjat a tanuló fizeti. A vizsgák szervezője a szaktanár.

Mivel a program kiemelt célja a tanulók ECDL-bizonyítványhoz juttatása, az informatika előrehozott érettségire való jelentkezést csak akkor javasoljuk, ha a tanuló már rendelkezik ECDL-bizonyítvánnyal.

D/ A nyelvvizsgák megszerzésének szabályai

A tanulók az első nyelvből a középfokú B2 komplex típusú nyelvvizsgát 10.-ben szerzik meg. Ezen az évfolyamon a tanév elején /esetleg a tanévet megelőző héten/ a szaktanárok minden csoport számára egy 30 órás intenzív felkészítő kurzust szerveznek.

A vizsgákat az intézmény a szaktanár javaslatára finanszírozza, a felső fokú vizsgát és a második nyelvből letett vizsgát is.

A nyelvvizsgákat szervezi a szaktanár.

Mivel a program kiemelt célja a tanulók B2 komplex típusú középfokú nyelvvizsgálóhoz juttatása, az idegen nyelvből az előrehozott érettségire való jelentkezést csak akkor javasoljuk, ha a tanuló már rendelkezik B2 komplex típusú középfokú nyelvvizsgálóval.

E/ A gépjármű-jogosítvány megszerzésének szabályai:

Megszerzése önként vállalt kötelezettség.

A 11. évfolyamon szervezzük a tanfolyamot (az alsóbb évfolyamos tanulók csak középfokú B2 komplex nyelvvizsgálóval vehetnek rajta részt).

A tanfolyamra a beiskolázás a tanuló, a szülő beleegyezésével történik.

Az orvosi alkalmassági vizsgálat díja a tanulót terheli.

Az elméleti tanfolyamot szabadidőben (hétfőn, pénteken délután és szombaton délelőtt) szervezzük az első félévben.

Sikeres elméleti vizsgát követően középfokú nyelvvizsgálóval rendelkezők gyakorlati (vezetés) felkészítésen vehetnek részt. A középfokú nyelvvizsgálóval nem rendelkezők a tanév június hónapjában kezdenek el a gyakorlati felkészítést. A gyakorlati képzés csakis tanórai foglalkozáson kívüli időben folyhat, a gyakorlatvezető által összeállított órarendszerű heti vezetési tervnek megfelelően. Amennyiben a tanuló időben nem mondja le a gépkocsi kiállítását, úgy 1 óra díját köteles kifizetni.

Az intézmény az elméleti tanfolyam költségein túl max. 40 gyakorlati órát /30 órát a forgalmi vizsga előtt, +10 órát a sikeres forgalmi vizsgát követően/, továbbá egy elméleti /KRESZ/, egy egészségügyi, egy rutin és egy forgalmi vizsga díját fizeti minden tanulónak.

A tanulóknak a következő tanév /12. évfolyam/ szept. 15-ig kell a jogosítványt megszerezniük. A szeptember 15. utáni számlákat az intézmény nem fizeti.

Az autósiskolákkal az együttműködést a kollégiumvezető koordinálja.

Eger, 2020-09-01.